

Rozwój rynku: Ołów i wyroby z ołowiu (CN 78) — 2015–2025

Wprowadzenie

W latach 2015–2025 unijny handel ołowiem i wyrobami z ołowiu (dział 78) przeszedł istotną transformację. Z jednej strony zanotowano głębokie przetasowania geopolityczne wśród partnerów handlowych – zerwanie dostaw z Rosji, dynamiczny wzrost importu z Libanu i Serbii oraz reorientację eksportu z USA na Indie. Z drugiej strony systematyczny wzrost cen jednostkowych sprawił, że wartość obrotów rosła mimo spadających wolumenów fizycznych. Równolegle rosnąca produkcja unijna doprowadziła do zmniejszenia zależności od importu netto, zwłaszcza po rekordowym poziomie w 2023 r. Raport analizuje te trzy główne dynamiki na podstawie danych agregowanych za lata 2015–2025.

Geopolityczne przetasowania w łańcuchach dostaw ołowiu

Wielka Brytania pozostaje głównym dostawcą, ale Rosja znika z unijnego rynku po 2022 roku

Struktura unijnego importu ołowiu uległa fundamentalnej zmianie. Wielka Brytania konsekwentnie była największym partnerem, a jej sprzedaż wzrosła z 217,6 mln EUR w 2015 r. do 282,9 mln EUR w 2025 r. (+30,0 %). Zupełnie odmienna sytuacja dotyczy Rosji — jeszcze w 2015 r. drugi najważniejszy dostawca z wartością 63,4 mln EUR, od 2023 r. praktycznie przestał być obecny (94,0 tys. EUR w 2025 r., spadek o 99,9 %). Jest to bezpośredni efekt sankcji i samosankcji po inwazji na Ukrainę, co potwierdza też automatycznie wykryte zdarzenie szokowe: nagłe załamanie wolumenu z 38,3 tys. ton do 9 ton oraz skok ceny jednostkowej o ponad 350 % Volatility & Shocks – supply shocks.

Nowi gracze wypełniają lukę: Liban i Serbia dynamicznie zwiększają eksport do UE

Miejsce Rosji w znacznym stopniu zajęły inne kraje. Import z Libanu wzrósł z 15,9 mln EUR (2015) do 79,9 mln EUR (2025, +402,6 %), czyniąc go trzecim partnerem importowym. Równie spektakularny jest wzrost importu z Serbii — z 1,3 mln EUR do 27,9 mln EUR (+1971,3 %). Oba kraje zwiększały dostawy stopniowo, a ich udział w całkowitym imporcie UE urósł odpowiednio do ok. 14 % i 4,9 % w 2025 r. General Overview – partners.

Kraj	Import 2015 (mln EUR)	Import 2025 (mln EUR)	Zmiana (%)
Wielka Brytania	217,6	282,9	+30,0
Rosja	63,4	0,09	-99,9
Liban	15,9	79,9	+402,6
Serbia	1,3	27,9	+1971,3

Po stronie eksportu Turcja trzyma palmę pierwszeństwa, a Indie i Macedonia Północna rosną w siłę

Eksport unijny w 2025 r. koncentrował się na Turcji (95,8 mln EUR, +22,4 % w stosunku do 2015 r.) oraz Wielkiej Brytanii (47,3 mln EUR, praktycznie bez zmian). Spektakularny wzrost odnotowały Indie — z 17,7 mln EUR do 70,9 mln EUR (+300,7 %), co przełożyło się na drugą pozycję w 2025 r. Jednocześnie wyraźnie zmalał eksport do Stanów Zjednoczonych (z 48,3 mln EUR do 14,1 mln EUR, -70,7 %), choć rok 2021 przyniósł jednorazowy skok aż do 205,2 mln EUR. Macedonia Północna i Singapur również istotnie zwiększyły zakupy, odpowiednio o 256,7 % i 1061,3 % General Overview – partners.

Handel napędzany cenami — wzrost wartości przy spadających wolumenach

Systematyczny wzrost jednostkowych cen we wszystkich segmentach produktowych

W latach 2015–2025 średnie ceny importowe wzrosły o 23,5 % (z 1748,6 do 2160,3 EUR/tonę), a eksportowe o 20,4 % (z 1866,5 do 2247,9 EUR/tonę). Największy skok dotyczył artykułów z ołowiu (kod 7806), gdzie cena importowa wzrosła z 4034,8 do 6154,0 EUR/tonę, a eksportowa z 5131,2 do 9436,7 EUR/tonę Product Segment Breakdown – Compare. Ceny ołowiu nieobrobionego (7801) także poszły w górę: import – z 1808,4 do 2157,0 EUR/tonę, eksport – z 1774,4 do 2046,9 EUR/tonę.

Struktura handlu przesuwa się w stronę produktów o wyższej wartości dodanej

Mimo że dominującym segmentem pozostaje ołów nieobrobiony (ok. 80 % wartości importu i ok. 57 % eksportu), to właśnie wyroby gotowe odnotowały największą dynamikę wartości. Import artykułów z ołowiu (7806) wzrósł z 18,9 mln EUR do 32,4 mln EUR, a eksport z 30,2 mln EUR do 41,0 mln EUR. W efekcie udział tych przetworzonych produktów w koszyku eksportowym UE zwiększył się, co częściowo tłumaczy, dlaczego przy spadku całkowitego wolumenu eksportu o 18,8 % wartość eksportu spadła jedynie o 2,2 % General Overview – trade.

Eksport kurczy się ilościowo, ale stabilność wartości zapewnia droższy koszyk produktów

Wielkość unijnego eksportu spadła z 200,4 tys. ton (2015) do 162,9 tys. ton (2025), podczas gdy import w tym samym okresie minimalnie wzrósł (z 253,7 tys. ton do 262,8 tys. ton). Rosnące ceny zrekompensowały jednak ubytek tonażu, dzięki czemu wartość eksportu pozostała praktycznie na niezmiennym poziomie (366,1 mln EUR wobec 374,2 mln EUR w 2015 r.). Deficyt handlowy pogłębił się jednak z 69,4 mln EUR do 201,7 mln EUR, głównie za sprawą silniejszego wzrostu wartości importu General Overview – trade.

Od większego deficytu do większej samowystarczalności – rosnąca produkcja unijna

Produkcja ołowiu w UE rośnie o ponad 10 % ilościowo i o 33 % wartościowo w latach 2015–2024

Produkcja ołowiu i wyrobów z ołowiu w Unii Europejskiej systematycznie rosła: wolumen z 1 448,6 mln kg w 2015 r. zwiększył się do 1 596,9 mln kg w 2024 r. (+10,2 %), a wartość produkcji – z 2 350,3 mln EUR do 3 137,6 mln EUR (+33,5 %) Market Structure – production volumes. Ten wzrost, zwłaszcza wartościowy, wynikał zarówno z większego wydobycia/recyklingu, jak i ze wzrostu cen produktów finalnych. Jednocześnie unijna produkcja zwielokrotniła swój udział w konsumpcji krajowej.

Zależność od importu netto osiąga szczyt w 2023 r., by w 2024 r. gwałtownie spaść

Wskaźnik zależności od importu netto (NIR) wahał się w analizowanym okresie: z niskiego poziomu 1,7 % w 2015 r. wzrósł do rekordowego 18,5 % w 2023 r., po czym w 2024 r. spadł do 9,1 %. W dłuższej perspektywie (2006–2024) wskaźnik obniżył się o 43,1 % Autonomy & Vulnerability – net import reliance. Spadek w 2024 r. sugeruje, że rosnąca produkcja unijna zaczyna skutecznie zastępować import, czyniąc UE bardziej samowystarczalną. Intensywność handlu ogółem (trade intensity) obniżyła się z 27,8 % do 24,7 %, podczas gdy skłonność do eksportu (export propensity) wzrosła z 8,2 % do 9,8 % w całym analizowanym okresie.

Koncentracja i specjalizacja: Bułgaria, Szwecja i Grecja dominują w unijnym eksporcie ołowiu

Analiza ujawnionych przewag komparatywnych (RSCA) w 2025 r. wskazuje na silną specjalizację eksportową Bułgarii (RSCA 0,85), Estonii (0,57), Szwecji (0,51) i Grecji (0,51). Łącznie te cztery kraje, przy stosunkowo niewielkim udziale w całkowitym eksporcie UE ogółem, odpowiadają za znaczną część unijnej sprzedaży ołowiu poza UE Market Structu-

re – most specialised reporters. Tymczasem wśród odbiorców utrzymuje się umiarkowana koncentracja – indeks HHI dla importu wzrósł nieznacznie (z 2689 do 2761), natomiast dla eksportu zwiększył się wyraźnie (z 961 do 1393), co odzwierciedla rosnące znaczenie kilku kierunków, takich jak Turcja i Indie.

Podsumowanie

Handel ołowiem UE w latach 2015–2025 charakteryzował się głębokimi zmianami strukturalnymi. Geopolityczne zerwanie z Rosją zostało skompensowane przez wzrost dostaw z Wielkiej Brytanii, Libanu i Serbii. Mimo spadku wolumenu eksportu jego wartość pozostała stabilna dzięki przesunięciu koszyka w stronę droższych artykułów przetworzonych i ogólnemu wzrostowi cen. Rosnąca produkcja unijna obniżyła zależność od importu netto, szczególnie po kryzysowym 2023 r., co wzmacnia surowcową autonomię UE. Przyszłe wyzwania obejmują utrzymanie konkurencyjności wobec dynamicznych rynków azjatyckich oraz dalszą dywersyfikację źródeł dostaw.

Wygenerowano 2026-07-24 na podstawie danych z tradedashboard.eu

Raport wygenerowany maszynowo: przyspiesza analizę człowieka, choć czasami może ją wprowadzić w błąd. Nigdy nie może jej w pełni zastąpić.

Jeśli potrzebujesz porady dotyczącej europejskiej polityki handlowej lub reprezentacji Twoich interesów w Brukseli, nie wahaj się skontaktować ze mną pod adresem support@tradedashboard.eu. Znajdziesz moje CV pod tym adresem.